

บทที่ 6

บทสรุป

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2535 ได้รับการตราขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ที่ได้รับความเสียหายแก่ชีวิตหรือร่างกายจะได้รับการบรรเทาเยียวยาความเสียหายอย่างแน่นอนและโดยรวดเร็ว ซึ่งกฎหมายนี้มีหลักการในการบังคับให้รถทุกคันจะต้องมีการเอาประกันภัยความรับผิดในการใช้รถยนต์กับบริษัทประกันภัย และบริษัทประกันภัยทุกบริษัทจะต้องรับประกันภัยหากมีผู้มาขอเอาประกันภัยเมื่อเกิดความเสียหายขึ้น ผู้ประสบภัยจากรถสามารถขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากบริษัทประกันภัยได้โดยไม่ต้องรอผลการพิสูจน์ความผิด ในกรณีที่รถคันที่ก่อให้เกิดความเสียหายไม่มีการเอาประกันภัยภาคบังคับตามที่กฎหมายกำหนด หรือกรณีชนแล้วหนี ผู้ประสบภัยก็สามารถขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยได้โดยไม่ต้องรอผลการพิสูจน์ความผิดเช่นกัน ซึ่งหลักการของกฎหมายนี้เป็นสิ่งที่ดี แต่กฎหมายดังกล่าวก็ยังมีข้อบกพร่องบางประการซึ่งสมควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข โดยปัญหาต่าง ๆ สามารถจำแนกตามที่มาของปัญหาได้ ดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากบทบัญญัติของกฎหมาย
2. ปัญหาที่เกิดจากนโยบายและการบริหารกฎหมายของภาครัฐ
3. ปัญหาที่เกิดจากภาคเอกชน

1. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากบทบัญญัติของกฎหมาย

เนื่องจากกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคฉบับนี้วางรูปแบบของการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถโดยบังคับให้เจ้าของรถจะต้องทำประกันภัยกับบริษัทประกันภัยทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของสัญญา ปัญหาเกี่ยวกับค่าเสียหายส่วนที่เกินกว่าค่าเสียหายเบื้องต้น นอกจากนั้น การบังคับใช้กฎหมายนี้ยังสร้างปัญหาให้กับเจ้าของรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร รถยนต์รับจ้างสามล้อ และรถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง ซึ่งถูกบังคับให้ต้องทำประกันภัยแบบ Third Party Liability ตามกฎหมายอื่นอยู่ก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ และกฎหมายดังกล่าวก็ยังสร้างความซ้ำซ้อนในการเยียวยาความเสียหาย

แก่ผู้ประสบภัยจากกรณซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหายตามกฎหมายอื่นด้วย โดยที่กฎหมายคุ้มครองผู้ประสบภัยจากกรณนี้มีได้กำหนดมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้กฎหมายนี้ยังมีปัญหาในการใช้และการตีความดังที่กล่าวแล้วในบทที่ 4 ข้อ 1

2. ปัญหาที่เกิดจากนโยบายและการบริหารกฎหมายของภาครัฐ

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่ากฎหมายนี้มีเจตนารมณ์ที่ดี แต่ถ้ามีข้อขัดข้องในการดำเนินนโยบาย หรือการบริหารกฎหมายของหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลก็อาจจะทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย หรือสร้างความไม่เป็นธรรมให้กับผู้ถูกบังคับให้ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ปัญหาที่เกิดขึ้นจากนโยบายและการบริหารกฎหมายของภาครัฐที่สำคัญได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย ปัญหาการลดประเภทที่มีอันตรายและความเสี่ยงสูง ปัญหาและอุปสรรคในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ขั้นตอนในการขอรับค่าเสียหายยุ่งยากต้องใช้หลักฐานมากมายและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานหลายหน่วยงาน เป็นต้น

3. ปัญหาที่เกิดจากภาคเอกชน

ตามที่กฎหมายนี้วางหลักการให้บริษัทประกันภัยเป็นผู้รับประกันภัยภาคบังคับและจ่ายค่าเสียหายให้แก่ผู้ประสบภัยจากกรณภายในวงเงินความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนดทำให้เกิดปัญหาขึ้นมากมาย ทั้งนี้ เนื่องจาก บริษัทประกันภัยจำนวนมากไม่มีความพร้อมในการให้บริการแก่ประชาชน เช่น มีสาขาไม่ครอบคลุมทั่วประเทศ ทำให้ผู้ประสบภัยจากกรณได้รับความเดือดร้อน เนื่องจาก ในบางท้องที่ที่เกิดอุบัติเหตุไม่มีสาขาของบริษัทที่รับประกันภัยรถคันที่ก่อให้เกิดความเสียหายตั้งอยู่ มาตรฐานการปฏิบัติงานของบริษัทประกันภัยแต่ละบริษัทแตกต่างกัน บางบริษัทก็มักจะบ่ายเบี่ยงหรือปฏิเสธการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล ทำให้ผู้ประสบภัยจากกรณไม่สามารถใช้สิทธิตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

ปัญหาต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วนี้สมควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข โดยในวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนได้เสนอความเห็นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

1. การแก้ปัญหาในระยะสั้น
2. แนวทางของกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากกรณ

1. การแก้ปัญหาในระยะสั้น

ในการนำเสนอการแก้ปัญหาในระยะสั้นนี้ ผู้เขียนมุ่งที่จะเสนอให้มีการแก้ปัญหาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยจากรถและเจ้าของรถซึ่งได้รับความไม่เป็นธรรมจากการบังคับให้เอาประกันภัย โดยเสนอให้มีการแก้ปัญหาในเรื่องอัตราเบี้ยประกันภัย ซึ่งควรจะมีการกำหนดอย่างโปร่งใส มีมาตรการในการกำกับดูแลเพื่อให้เบี้ยประกันภัยที่เจ้าของรถถูกบังคับให้จ่ายไปนั้น ก่อประโยชน์กับบุคคลส่วนรวมให้มากที่สุด และสร้างความเป็นธรรมให้กับเจ้าของรถเท่าที่ควร การกำหนดจำนวนเงินค่าเสียหายควรมีการปรับเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ ตลอดจนเสนอให้กำหนดจำนวนเงินเอาประกันภัยให้เท่ากับค่าเสียหายเบื้องต้นเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากค่าเสียหายส่วนที่เกินกว่าค่าเสียหายเบื้องต้น เนื่องจากค่าเสียหายในส่วนนี้ต้องรอการพิสูจน์ความผิดซึ่งหากปรากฏว่าผู้ประสบภัยเป็นฝ่ายผิดก็จะไม่ได้รับการชดใช้ในส่วนนี้ ค่าเสียหายดังกล่าวจึงไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งจะให้ผู้ประสบภัยได้รับการเยียวยาความเสียหายอย่างแน่นอนและโดยเร็ว นอกจากนี้ ยังเสนอให้แก้ปัญหาเกี่ยวกับการชดใช้ค่าเสียหายโดยลดขั้นตอนและเอกสารในการขอรับค่าเสียหายเพื่อเพิ่มความสะดวกให้แก่ผู้ประสบภัยมากขึ้น และเสนอให้มีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้และการตีความกฎหมาย ดังที่ได้อธิบายแล้วในบทที่ 5 ข้อ 1

2. แนวทางของกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

ผู้เขียนได้เสนอแนะให้มีการจัดตั้งองค์กรที่มีหน้าที่รับประกันภัย และจ่ายค่าเสียหายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากรถ และแก้ปัญหาในการขอรับค่าเสียหาย โดยแนวทางที่เสนอแนะมี 3 แนวทาง รายละเอียดตามบทที่ 5 ข้อ 2 นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาค่าความเสียหายจากการเยียวยาความเสียหายแก่ผู้ประสบภัยจากรถ โดยเสนอให้นำหลักการเรื่องการรับช่วงสิทธิมาแก้ไขปัญหาดังกล่าว